Musayeva, Y. Vətənin nurlu oğlu / Yasəmən Musayeva // Azərbaycan : qəzet. - 2021. - 7 noyabr. - № 242. - S. 10.

- Salam, oğlum!
- Salam, oğlum!..

Əynində əsgər paltarı, ayağında əsgər çəkməsi, saçlarına çal düşmüş qocaman bir şəhid atası Şuşada oğlunun ruhunu haraylayırdı...

"...Sənə Tanrı deyərdim, oğul, Tanrı bağışlasaydı", deyə elə nalə ilə hayqırırdı ki, bu yalvarış dolu səsdən, bu fəryaddan dağ-daş dilə gəlirdi, duyanların ürəyi parça-parça olurdu...

Yer də, göy də bir anlıq qulaq kəsildi, həyəcanla, intizarla o cavabı eşitmək istədi...

- Salam, ata!
- Salam, ata!

Heyhat...

Dəhşətli susqunluq, daş sakitlik pozulmadı...

Şuşaya bir nəfəs qədər yaxın...

Zaman 2020-ci ilin 6 noyabrı, məkan isə Şuşanın bir addımlığıydı...

İndi onları Şuşadan sadəcə qarşıdakı kiçik təpə ayırırdı. Bu əfsanəvi şəhəri azad etməkdən ötrü nəhəng dağları, sıldırım qayaları, dərin dərələri bir həmlədə aşıb gəlmişdilər...

Yaralı olsa da, Rövşən özünü sanki quş kimi hiss edir, İlahi bir qüvvə ona güc verirdi. Və o, bu qeyri-adi gücdən qüvvət alaraq "İrəli" deyə hayqırıb bir andaca təpənin Şuşa üzünə şığımışdı...

Elə həmin an göydən güllə yağışı yağmağa, snayperlərdən açılan ölüm güllələri sağdan-soldan şütüyərək ətrafında torpağa sancılmağa başlamışdı. Qəfildən düşmən hərbçiləri ilə üz-üzə gəlmişdilər. Düşmən sayca çox, silah-sursat baxımından təminatlı idi, amma Rövşəngil də o an düşmənə 30 illik nifrət hissi ilə silahlanmış, qəzəb tanrısına dönmüşdülər. Bu ölüm-dirim çarpışmasına çıxmazdan öncə, hər nə olur-olsun düşmənə aman verməməyə, son damla qanlarına qədər vuruşaraq onları qarşılarında diz çökdürməyə and içmişdilər. Coşan qəzəb hissi ilə Rövşən də düşməni sərrast atəşlə bir-bir dənləyir, qarış-qarış, addım-addım Şuşaya yaxınlaşırdı...

Birdən sanki sağ çiyninə iynə sancdılar, ağrısı düz ürəyinə işlədi. Amma o, bədənindəki hansısa ağrıya fikir verəcək halda deyildi, bütün fikri-zikri düşməni məhv etmək idi...

Amma ikinci dəfə, yenə də sağ tərəfində hiss etdiyi dəhşətli ağrıdan gözləri qaraldı...

O, Şuşanın düz girəcəyində, ana torpağın bağrına uzanmış halda yavaş-yavaş torlanan baxışlarını qala qapılarına dikərək öz-özünə pıçıldamağa başladı: "...Bu

qədər yolu qələbə ilə gəlmişiksə, indi Şuşanın girəcəyində ölməyə ixtiyarımız yoxdur...”
Daha ətrafa qulaqbatırıcı sükut çökmüşdü, nə güllə, nə də partlayan mərmilərin səsi eşidilirdi... Sadəcə gözləri önündən üçrəngli bayraq daşıyan döyüşçülər keçib Şuşanın qapısından içəri keçirdilər... O da xəyalən həmin döyüşçülərə qoşulub şəhərə tərəf getməyə başladı...
Bir az da keçdi, haradansa qulağına azan səsi gəldi, gözlərini açıb ətrafına baxdı, gördü ki, Şuşa məscidindədir, o da səf-səf düzülən insanlar arasında namaz qılır, üzünü Allaha tutub dualar edir...
Sonra isə...

İnsan başlı nəhəng qayalar göyə tərəf diyirlənirdi

Hündür dağlar anidən partlayır, insan başlı yekə, yumru daşlar sürətlə yuxarı, səmaya doğru uçuşurdu. O isə heyrətlə aşağıdan yuxarı, nəhəng qayaların arxasınca baxır, təəccüblə düşünürdü ki, axı bu daşlar aşağı diyirlənməlidir, bəs necə olub ki, göyə üz tutub?! Bu qeyri-adi mənzərəni izləyir, həmin qayalar uzaqlaşdıqca, səbəbini bilmədiyi bir həsrət, hüzn ürəyini bürüyür, qəlbi elə sıxılırdı ki...
Və elə daldığı dərin röyadan da ürəyindəki dəhşətli ağrı hissi ilə hövlnak ayıldı...
“Xeyir olsun!”, deyə gördüyü yuxunun təsirindən üşəndi. Qəlbinə minbir şübhə düşmüşdü, “görəsən, Rövşənin başına bir iş gəlməyib ki?” deyə istər-istəməz fikrindən keçirdi. Tezcə də, sanki bu dəhşətli fikirləri özündən uzağa qovurmuş kimi başını silkələyərək, astadan pıçıldadı: “Allahım, sən özün, Rövşəni qoru”...
2020-ci ilin 6 noyabrı Qarabağın, işğal altındakı torpaqlarımızın azadlığı uğrunda mərdliklə savaşan Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin zabiti, baş leytenant Rövşən Əli oğlu Nurzadənin son döyüş günü...
Azərbaycanın Xalq artisti, Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin dosenti, Akademik Milli Dram Teatrının aparıcı aktyoru Əli Qayıb oğlu Nurzadənin oğlunu itirdiyi, şəhid atası olduğu gün...

İndi onun bu dünyada danışacağı bütün sözlər də, düşündüyü fikirlər də, hətta aldığı nəfəs də Rövşənlə bağlıdır...

Hər gününə igid oğullarımızın cəsurluq, hünər, məğrurluq salnaməsi həkk etdiyi və Zəfərlə sonlandırdığı Vətən müharibəmizin bir ilinin tamamlanmasını qeyd etdiyimiz bu qürurlu günlərdə Xalq artisti Əli Nurzadə “Qarabağ söhbətləri”ndə qonağımız oldu. Hər zaman alışmışdıq ki, görkəmli sənətkarımızla teatrdan, kinodan danışaq, yeni-yeni rollarından, uğurlarından, tamaşaçı sevgisindən bəhs edək...
Amma bu dəfə hər şey tamamilə başqa, daha fərqli idi...

Bu dəfə Əli müəllimi bir aktyor, həm də şəhid atası kimi dinləyirdik. Görkəmli aktyorla səhnədə oynadığı obrazlardan daha çox, özünün yaratdığı, ruhuna, qəlbinə vətənpərvərlik eşqi aşıladığı şah əsərindən danışırdıq. Tanrının onun qismətinə yazdığı həyatdakı gerçək və ağır rolundan söz açırdıq...
Nə qəribə idi, ətrini və qoxusunu almaq üçün şəhid övladının hərbçi geyimini əynindən çıxarmayan, hər yerə bu doğma formada gedən nurani ata, 70 ildən çox zaman sığdırdığı, başdan-başa səhnə uğurları ilə dolu ömrünü, çox qısa, yığcam ifadələrlə 5-6 dəqiqəlik zaman dilimində anladıb qurtarmışdı...
İndi Əli Nurzadənin bu dünyada danışacağı bütün sözlər də, düşündüyü fikirlər də, hətta aldığı nəfəs də Rövşənlə bağlı idi...
Fizikən yanımızda olsa da, dili bizimlə danışsa da, xəyalən oğlu ilə söhbətləşir, ruhən onunla birlikdə göylərdə gəzirdi...

Ömür pərdələri

Əli Qayıb oğlu Nurzadə 1948-ci il yanvar ayının 10-da, şaxtalı-qarlı bir qış günündə Ağsu rayonunun Bico kəndində dünyaya göz açmışdı. O zaman bütün şairlərin, yazıçıların "bala Paris" adlandırdıqları Bico müasir və inkişaf etmiş bir kənd idi. Elektriklə işıqlandırılan Biconun küçələrinə başdan-başa asfalt döşənmiş, kənd böyük xəstəxana, məktəb, klub, dəyirman, hamam, ümumiyyətlə, hər cür imkana malik olmuşdu. Bu cür inkişaf etmiş kənddə böyüyüb-boya başa çatan Əlu Nurzadə hələ məktəb illərindən istedadı ilə digər şagirdlərdən seçilirdi. O, 9-cu sinifdə şagird şurasının sədri seçilmişdi. Böyük tənəffüsdə yeganə şagird idi ki, romanlardan axıra qədər parçalar danışır, şeirlər oxuyurdu. 7-ci sinifdə dram dərnəyinə üzv, 10-cu sinifdə isə oranın rəhbəri olmuşdu. Orta məktəbi bitirdiyi il qabiliyyət imtahanı tez keçirildiyi üçün sənədlərini çox istədiyi İncəsənət İnstitutuna verməyə gecikmişdi. Buna görə də, o zaman əla qiymətlərlə Azərbaycan Dövlət Xalq Təsərrüfatı İnstitutunun Sənayenin iqtisadiyyatı fakültəsinə daxil olmuşdu. Amma ürəyindəki sənət eşqinə, aktyorluğa olan sevgisinə görə, bir ildən sonra köçürülmə yolu ilə İncəsənət İnstitutunun Aktyorluq fakültəsinin birinci kursuna gəlmişdi. Hələ tələbə ikən institutda İ.Əfəndiyevin, Şillerin, C.Məmmədquluzadənin və digər görkəmli yazıçı və dramaturqların tamaşaya qoyulan əsərlərində ona verilən rolları məharətlə oynamışdı.
İnstitutu müvəffəqiyyətlə bitirdikdən sonra istedadlı məzunu orada müəllim kimi saxlamaq istəsələr də, Əli Nurzadə bunu istəməmişdi. O, bu həyata aktyor olmaq üçün gəlmişdi və səhnədən aralanmaq istəmirdi.

Heydər Əliyev: "Sizin belə gözəl tamaşanız var, niyə məni dəvət etməmisiniz baxım?"

Beləliklə, 1972-ci ildə təyinatla Sumqayıt Dövlət Dram Teatrına göndərilən Əli Nurzadə burada səhnə fəaliyyətinə başlayır və çox keçmədən teatrın aparıcı

aktyoruna çevrilir. İstedadlı aktyor bu teatrda çalışarkən çoxsaylı yaddaqalan rollarda çıxış etmişdi. Əli Nurzadənin səhnədə həyat verdiyi möhtəşəm rollardan biri də general Şıxlinski obrazı olmuşdu...
1982-ci il idi. Sumqayıt Dövlət Teatrı Moskvada Nəriman Həsənzadənin Nəriman Nərimanovun həyatından bəhs edən "Bütün Şərq bilsin" adlı tamaşası ilə çıxış edərək qastroldan qayıtmışdı. Həmin vaxt Azərbaycan Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin birinci katibi olan Heydər Əliyev də bu tamaşaya baxmaq istəmişdi. Beləliklə, həmin il mart ayının 22-də (Sumqayıt Dövlət Dram Teatrının öz binası olmadığı üçün) Akademik Milli Dram Teatrında həmin tamaşanı oynayırlar.
Tamaşa Heydər Əliyevin çox xoşuna gəlir və o səhnəyə çıxaraq deyir ki, "...Sizin belə gözəl tamaşanız var, niyə məni dəvət etməmisiniz baxım?"
Daha sonra general paltarında səhnəyə çıxan Əli Nurzadə məlumat verir ki, Sumqayıtda teatr binası yoxdur və onlar kirayədə fəaliyyət göstərirlər.
O zaman Ulu Öndər elə oradaca qərar verir, yeri də özü seçir və Sumqayıtda Heydər Əliyevin dediyi yerdə nəhəng bir teatr binası tikilir. Əli Nurzadə isə həmin il teatra direktor təyin edilir və 5 il bu vəzifəni icra edir. Daha sonra isə Akademik Milli Daram Teatrının çağırışı ilə və Mədəniyyət Nazirliyinin əmri ilə həmin teatra aktyor təyin olunur.
Əli Nurzadə Akademik Milli Dram Teatrının səhnəsindəki tamaşalarda da silsilə və yaddaqalan rolların ifaçısı olur. "Şeyx Xiyabani" tamaşasında Şirzad bəy, "Atabəylər"də Nizami Gəncəvi, "Torpağa sancılan qılınc"da Qazan xan, "Fəryad"da Nəsimi, "Mənsiz dunya"da Mirzə Fətəli Axundzadə və sair kimi möhtəşəm rolları müvəffəqiyyətlə canlandırır... Ümumiyyətlə, istedadlı sənətkar hər zaman səhnədə və filmlərdə yaratdığı parlaq obrazlarla tamaşaçı qəlbini fəth etməyi bacarır...
1972-ci ildə ailə həyatı quran Əli Nurzadənin üç övladı olur: iki oğul, bir qız. Kiçik oğlu Rövşənin doğulması isə çox qəribə bir günə təsadüf edir. Aktyor Sumqayıt teatrında işlədiyi müddətdə bir erməni dramaturqunun əsərini işləyərək səhnəyə qoyur. Baş rolda oynadığı tamaşanın səhnəyə qoyulduğu ilk gün isə, 1975-ci il, martın 24-də oğlu olması barədə muştuluq alır. Tamaşadan bir neçə gün sonra sevinclə uşağı çıxarıb evə gətirirlər. Sanki nağıl dünyasından çıxıb gələn, ətrafına nur saçan bu şip şirin uşağa adqoyma mərasimi edirlər və ona əfsanəvi qəhrəman Koroğlunun əsl adı olan Rövşən (mənası işıqlı, nursaçan deməkdir) adını qoyurlar. Elə onun da xalqımızın qəhrəmanı olacağını hiss edirmiş kimi...
Əli müəllim deyir ki, burada sanki bir paradoks var: "Rövşən erməni əsəri tamaşaya qoyulan gün doğuldu və erməni əlində də şəhid oldu..."

9-cu sinifdə oxuyanda evdən qaçaraq Birinci Qarabağ müharibəsinə yollanır

Rövşən lap kiçik yaşlarından dözümlülüyü, ürəkli olmasıyla seçilir, bu xüsusiyyəti ilə hər kəsin diqqətini çəkirdi. Heç nədən çəkinmir, çətinliklərin üzərinə qorxmadan yeriyirdi...
- Hələ heç iki yaşı yox idi, evdə yaratdığım ayrıca kitabxanadan kitab götürməyə gedəndə Rövşən də iməkləyə-iməkləyə arxamca gəlmişdi, lakin mənim bundan xəbərim olmamışdı. Qapını açmaq istəyəndə çeçələ barmağı qapının arasında qalıb sınmışdı, o isə səsini çıxarmamışdı. Bir vaxt ayıldım ki, qapının ağzında sakit durub. Barmağının sındığını biləndən sonra qucağıma alıb maşınla təcili xəstəxanaya apardım, inanırsınız, o yolda da, müalicə ərəfəsində də səsini heç çıxarmadı...
Bir dəfə kəndimizdə Rövşən uşaqlarla futbol oynayanda top gedib düşmüşdü itlərin yanına. Heç kim cəsarət edib topu götürə bilməmişdi. Rövşən demişdi ki, mən gedib götürəcəm. O zaman itlər düşmüşdü onun üstünə, başı, sifəti, bədəni yaralanmışdı, atam güclə almışdı uşağı əllərindən. Mənə zəng vurmuşdular, gedib gördüm ki, xəstəxanadadır...
Kitabxanamda xüsusi bir rəfə dünya sərkərdələri haqqında hərbi memuarlar yığmışdım. O, lap kiçik yaşlarından həmin memuarları götürüb oxuyurdu, tarixlə maraqlanırdı...
Birinci Qarabağ savaşının ən qızğın vaxtı Rövşən 9-cu sinifdə oxuyurdu, Sumqayıtda 31 nömrəli məktəbin şagirdi idi. O zaman məktəbin şagirdlərinə deyib ki, Qarabağa döyüşməyə gedirəm. Beləcə bizə xəbər vermədən avtobusa oturub yola düşür. Həmin vaxt məktəb direktoru xəbər tutaraq bunu mənə bildirdi. Gəldim Saray postundan ratsiya ilə danışdım ki, avtobusda belə bir uşaq gedir, onu geri qaytarın. Rövşən gedib Ağdamda avtobusdan düşəndə soruşurlar ki, sən kimsən, nəçisən? Deyib ki, tələbəyəm, texnikumda oxuyuram. Soruşublar ki, bəs bura niyə gəlmisən? Deyib ki, xalamgilə gəlmişəm. Halbuki bizim Qarabağda heç bir qohumumuz yox idi...
Hətta o zaman kinorejissor Ənvər Əbluc Rövşənin bu davranışı haqqında simvolik olaraq bədii film çəkmişdi...
Onu da deyim ki, Birinci Qarabağ müharibəsi zamanı aktyor kimi hər zaman ön cəbhəyə gedir, əsgərlərimiz qarşısında çıxış edir, konsertlərin aparıcısı olurdum. 1991-ci ilin mart ayında isə Şuşada idim. Aktyor Nurəddin Mehdixanlı da, mən də əlimizdə silah döyüşçülərin arasında idik. Elə həmin ay axırıncı dəfə biz Cıdır düzündən hərbi vertolyotla Ağdama uçduq. Ermənilər aşağıdan bizi gülləyə tutdular. Birtəhər gəlib Ağdama çatdıq. Yəni mən mütəmadi Qarabağda olurdum, orada baş verənlərin hamısının şahidi və iştirakçısı idim...
Rövşən də öz davranışları ilə sanki mən tökdüklərimi yığışdırırdı...
Onda qorxmaq söhbəti yox idi, çox ciyərli, ürəkli idi. Elə bu xüsusiyyəti ilə də mənə oxşamışdı. Mən özüm də zamanında o qədər xəta-bəladan qurtarmışam ki, amma Allah qoruyub...

Gülə-gülə gəlib dedi ki, müharibəyə gedirəm...

- Rövşən həm də idmançı idi. O, orta məktəbdə oxuyanda Sumqayıtda, Bakıda, Şirvanda, Gəncədə, Qazaxda boks yarışlarında iştirak edirdi. Orta məktəbi bitirib hərbi sahəni seçdi. Hərbi Akademiyada oxuduqdan sonra Qarabağa getdi. Ağdamdakı hərbi hissədə 10 il bölük komandiri oldu. O zamanlar vəziyyət çox pis idi, mən hər zaman onun yanına gedib-gəlirdim, görürdüm ki, onlar səngərlərdə yaşayırlar, orada yatırlar. Hətta Rövşən öz maaşı ilə spirt, bint alıb əsgərlərinin ayağını sarıyırdı ki, göbələk xəstəliyi düşməsin...
2002-ci ilin avqust ayında tərxis olundu, zabit kimi ehtiyata buraxıldı.
Sonra ikinci ali təhsil olaraq iqtisadiyyat üzrə oxudu, bank sahəsində işini davam etdirdi. Bir neçə bankın direktoru oldu. Bir müddətdən sonra restoran işlətdi...
Amma fikri-zikri hər zaman hərbidə idi. İkinci Qarabağ müharibəsindən bir-iki gün qabaq səhər tezdən qapını hövlnak açıb içəri girdi. Anası soruşdu ki, Rövşən, nə olub sənə? Dedi ki, yuxuda gördüm ki, atam ölüb... Kitab oxuyurdum, başımı qaldırıb dedim ki, a bala, hələ ölməmişəm, öləndə məni özün aparıb dəfn edərsən, ehsanımı verərsən...
Üzərindən bir neçə gün keçəndən sonra gördüm yenə tezdən gəldi, bu dəfə gülürdü. Dedi müharibəyə gedirəm. Anasının pis olduğunu görüb söylədi ki, mən gedib sadəcə təlim keçəcəm, yaşlı adamam. Demə, əvvəldən gedib Yasamal Rayon Hərbi Komissarlığına ərizə verib, müharibəyə getmək istədiyini bildirib. Onun bu barədə səs yazısı da var. Deyir ki, “cavan uşaqlar gedib müharibədə şəhid olacaqlar, ora bizim kimi təcrübəli zabitlər lazımdır...” Rövşənə dedim ki, axı müharibədə sənə çətinlik olacaq, yaşın o yaş deyil... O söylədi ki, “Cənab Prezident elə bir ordu yaradıb ki, biz qısa bir müddətdə torpaqlarımızı azad edəcəyik. Erməni bizim qabağımızda dura bilməyəcək...”
Təsadüfən Türkiyədə Ağdəniz Universitetinin 2-ci kursunda oxuyan böyük oğlu Vaqif də burada idi. Mən, oğlanları Vaqif və Kənan onu aparıb komissarlıqdan yola saldıq. Maşına oturandan sonra dedim ki, “Rövşən, ehtiyatlı ol, müharibədir”. O, barmağını qaldırıb qələbə rəmzi göstərdi və “narahat olma, ata, mən zəfər ilə qayıdacam”, deyib getdi...

Səninlə xoş, gözəl günüm gedibdi,
Zilim yoxa çıxıb, bəmim gedibdi.
Bir uzaq səfərə gəmim gedibdi
İndi həsrət çəkən liman kimiyəm.

“Şuşada məsciddə namaz qılacam, qurbanlar kəsəcəm...”

Rövşən tabor komandiri olaraq əvvəlcə Füzulinin azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə iştirak etmişdi. Füzuli azad olunandan sonra Cəbrayıla keçdi. Onun səs yazıları var. Deyir ki, “Biz Zəfər yolundayıq”, “Mən Cəbrayıldayam, Bakıda qala bilmədim. Cavan uşaqlar necə döyüşə bilər bu mənfur düşmənlə, biz zabitlər xilas

etməliyik vətəni”. Qubadlıda da çəkilən videoları var... Gündəlik anası ilə, mənimlə, yoldaşı ilə, oğlanları ilə danışırdı. Demə, o, Qubadlıda yaralanıbmış, amma bizə heç nə deməmişdi. Sonradan şəkillərdə baxıram ki, əlində əsa var... Onun əsgərləri, zabitləri danışır ki, başqa taborun əsgər və zabitləri də səhərə qədər gəlib Rövşənin vətənpərvərlik əhvalında olan çıxışlarına, söhbətlərinə qulaq asırdı. O, sanki bizə döyüşmək üçün ruh verirdi...
Noyabrın 2-də tezdən Rövşən mənə zəng vurub dedi ki, Cəbrayıla gəlmişik. Dedim axı siz Cəbrayılı azad etmisiz?! Dedi bilmirəm, harasa getməliyik. Axşamtərəfi zəng etdi, dedi ki, ata, biz buradan gedirik, amma telefonda deyə bilmərəm ki hara. Ayın 2-dən sonra daha ona zəng çatmadı. Çox narahat idim. Demə, onlar Şuşaya gedirmişlər... 30 kilometr məsafədə meşənin içi ilə, dağların başı ilə palçığın içində, dumanlı havada yol gedirlər. Əslində Rövşən Qubadlıda qalmalı imiş, amma deyir ki, mən Şuşanın alınmasında mütləq iştirak etməliyəm...
Noyabrın əvvəlində Daşaltıda şiddətli döyüşlər gedəndə Rövşəngilin də yanına mərmi düşür və nəticədə həm özü, həm də 4 əsgəri yaralanır. Həmin əsgərləri arxaya təxliyyə edirlər, Rövşənə də deyirlər ki, komandir, sən də yaralısan, onlarla get. Deyir ki, “birimiz canımızla, birimiz qanımızla əldə etməliyik Qələbəni”. Çantasından sonuncu ağrıkəsici dərmanı çıxarır və döyüşçü yoldaşlarına deyir ki, bunu mənə vurun. Həm də əlavə edir ki, “narahat olmayın, Şuşanı alacağıq və orada məsciddə namaz qılacam, qurbanlar kəsəcəm. Öz əlimlə sizə kabab çəkəcəm...”

Rövşən kimi mərd oğullar sayəsində Vətən xilas oldu

Ayın 6-da artıq onlar Şuşanın girəcəyinə çatırlar. Orada bir təpə var, oranı dönüb qapıdan içəri, şəhərə daxil olursan. Rövşən həmin təpəyə birinci keçir. Hətta o zaman IX taborun Sərxan adlı komandiri deyir ki, “Rövşən, axı biz nizam-intizamla getməliyik, sənin yerin bizdən sonradır”. O isə inadından dönməyib irəli gedir. Həmin vaxt qəflətən qabaqlarına 20-30 nəfər silahlı erməni çıxır. Atışma zamanı Rövşənə iki güllə dəyir. Bir güllə qadağan olunmuş güllə olub, fırlana-fırlana düz ürəyinə çatıb. Özü də ayağından yaralı olan Sərxan Rövşənin başını alır qucağına. Rövşən ona deyir ki, “Sərxan, biz bu qədər yolu qələbə ilə gəlmişik, indi Şuşanın girəcəyində ölməyə haqqımız yoxdur. Biz Şuşaya girməliyik...” Amma döyüş yoldaşları nə qədər çalışsalar da, Rövşəni ölümün əlindən ala bilmirlər. Üzərindən 45 dəqiqə keçdikdən sonra o kəlmeyi-şəhadətini pıçıldaya-pıçıldaya haqq dünyasına qovuşur...
Rövşənin şəhidliyindən noyabrın 11-də xəbər tutdum. Həmin axşam qardaşım, kürəkənim gedib Füzulidən onun nəşini gətirdilər. Rövşəni II Fəxri xiyabanda dəfn etdik. Onun dəfnində çox adam iştirak edirdi. Orada çıxış etdim, dedim ki, mən tək Rövşən Nurzadənin deyil, bütün Azərbaycan şəhidlərinin atasıyam...
Bir müddət əvvəl Şuşaya Rövşənin, igid oğullarımızın qanları, canlarıyla açdığı “Zəfər yolu” ilə səfər etdim. O yollardan keçdikcə qəhrəman övladlarımızın necə

çətin çığırlardan, sıldırımlardan, dərələrdən keçərək Şuşanı azad etməsinin bir daha şahidi oldum və onlarla fəxr etdim. Bu günü, Qələbə gününü bizə Cənab Prezident İlham Əliyev və onun müzəffər ordusu yaşatdı...
Bütün dünya Azərbaycan xalqının gücünü gördü. Biz dünyaya sübut etdik ki, Qarabağ Azərbaycandır!
Rövşən "Vətən uğrunda", "İgidliyə görə", "Füzulinin azad olunmasına görə", "Qubadlının azad olunmasına görə", "Şuşanın azad olunmasına görə" medalları ilə təltif olunub.
Onu da deyim ki, mən "Zəfər yolu" ilə Şuşaya gedib Rövşənin son arzusunu reallaşdırdım, Şuşada məsciddə namaz qıldım, onun və Vətən uğrunda canından keçən əziz şəhidlərimizin ruhuna dualar etdim...
Rövşən kimi mərd oğullarımız olmasaydı, torpağı kim xilas edəcəkdi?! Müharibə vaxtı kim cəbhədə şəhid olursa, o qəhrəmandır...

Bu dərdin təskinliyi yoxdur

Amma hər bir şəhidin ölümü ailədə tükənməyən, sonsuz faciədir, göz yaşıdır. İnsanlar yaşlaşır, dünyasını dəyişir, ata, ana, bacı, qardaş itkisi ilə üzləşir, amma övlad dərdi başqadır... Bu dərdi unutmaq olmur, bu dərdin təskinliyi yoxdur. Müəyyən vaxtlar olur, danışırsan, deyirsən, gülümsəyirsən, amma ürəyində başqa hisslər keçirirsən. Buna ikinci plan deyirlər. Viktor Hüqonun bir fikri var, deyir ki, insan danışmayanda da fəryad edir. Bax mən indi o vəziyyətdəyəm. Rövşənin təbəssümlü, gülümsəyən sifəti gözlərimin önündən getmir. O öz yoxluğu ilə mənim də, anasının da ürəyinə dağ qoyub getdi. Biz hər zaman düşünürdük ki, yaşlaşacağıq, xəstələnəcəyik, dünyamızı dəyişib öləcəyik, Rövşən də bizi öz çiynində bu dünyadan yola salacaq... Amma...
Elə bil həmişə qara bir fikirlə yaşayırdım ki, mən Rövşəni nə vaxtsa tez itirəcəm...
"Əsgər atası" filmində də yaralı oğulun atanın qolları üstündə həlak olma səhnəsi hər zaman məni diksindirirdi...
Bax eynilə o dəhşətli hadisə mənim də başıma gəldi...

Səni ürəyimdə dəfn eyləmişəm,
Mənimlə birgəsən, gündüz, həm gecə.
Kimsə verə bilməz, mənə təsəlli,
Gəlib o dünyada sənə yetincə...

"Hay ver mənə, cənab leytenant"...

Azərbaycanın Xalq artisti, Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin dosenti, Akademik Milli Dram Teatrının aparıcı aktyoru Əli Nurzadənin acılı-şirinli həyat dəftərini vərəqlədik, işıqlı ömrünün siyah üzünə bələd olduq. Bundan sonrakı həyatına yazılan ağrılı, Rövşənsiz tale yolunu irəliləməyin onun üçün necə çətin

olduğunun, yaralı atanın bu dəhşətli qədərdən qaçmaq, zamanı geriyə qaytarmaq üçün əbəs çırpıntılarının şahidinə çevrildik...
İndi Əli Nurzadə teatrda obrazdan-obraza girən bir aktyor, həyatda isə şəhid atasıdır. Dəli nərə kimi səhnələrdə gurlayan səsinə indi titrəklik hakim kəsilib, qəm-kədər üzündə, alnında qüssəli bir cığır salıb, gözlərindən daim axmağa hazır olan acı yaş damlaları kirpiklərində ağır bir daş kimi ömürlük asılıb qalıb...
Sadəcə təsəllisi Rövşənin oğul yadigarları Vaqiflə, Kənandır...
Bir də bütün Azərbaycan xalqının qəhrəmanına, əfsanəvi Şuşa fatehinə çevrilən Rövşən kimi mərd oğulun atası olmağın qüruru...
Əli müəllimlə söhbətimizin elə bu məqamında onun telefonundan çox tanış melodiya, ardınca isə həzin səs yüksəldi. Şəmistan Əlizamanlı, “Hay ver mənə, cənab leytenant” söyləyirdi...
Qeyri-ixtiyari bir anlıq susaraq qulaq kəsildik, lap uzaqlardan küləyin gətirdiyi bir doğma hay gəldi qulaqlarımıza...
- Salam, ata!
- Salam, ata!